سەفەرێکی ئەفسووناوی

لەراستەشەقامەکە لایان دا. خۆیان بەکۆڵانەکەداکرد. ئەم دوودڵ بوو. حەزی لێنەبوو. دەبوو بچێ بەلای کاری خۆیەوە. زۆر لەدوورەوە بۆی هاتبوو. شەش سەدو پەنجا کیلۆمەتر ڕێگای بۆ بڕیبوو. بەڵام ئەو نەیهێشت. وەك شەیتان چووبووە بنکلێشەیەوە. خۆی خرۆشابوو دەیویست ئەمیش بخرۆشێنی. پێش ئەوەی بگەنە سەری کۆڵانەکە، لەگەڵ هەنگابەهەنگاودا دەیهێناو دەیبرد. هانیدەداو دەیهەژاند. تا وەختی گەیشتن، بەناچاری بۆی شل بوو. بەنابەدڵییەوە خۆیان بەکۆڵانەکەداکرد. ئەو پێیگەشکەداربوو. وتی:

ـ سەفەرێکی ئەفسووناویت پێدەکەم.

ئەم دەنگی نەکردو دوایکەوت. وەك دەستەمۆکرابی، هەنگاوبەهەنگاو شوێنپێی هەڵگرت. لەگەڵیدا ڕێگای سەفەرێکی ئەفسووناویی دەگرتەبەر!..

کەندرێکەو خواروخێچ بەرەوخوار دەبێتەوە. کە پێی تێدەنێیت، دەبێ بەردەوام چاوێکت لەبەرپێی خۆت بێ، نەوەکوو لەقۆقزییەك هەڵنووتێیت، یا ڕەتبەریتە چاڵاییەکەوە. دەبێ چاوەکەیتریشت بەرز بڕوانێ، نەوەکوو خۆت بەدیوارێکدا بدەیت و، ڕۆبچیتە ئەودیو دەرگایەکەوە. هەم کەندڕەو هەم کۆڵان!. بەڵام لەلای ئەم، کەندڕ نەبوو کۆڵان بوو. نەپێویستی بەوە هەبوو چاوێکی بڕوانێتە بەرپێو، نەئەویتریان بڕوانێتە بەرزایی. چونکە بەچاوی ئەو دەیبینیو دەیزانی،کە پێویستی پێی نییە..

{ ..هەر دوای شەش حەوت هەنگاو، بەدەستەچەپدا وەردەچەرخێم. کۆڵان خۆی وەرمدەچەرخێنی. دەگەمە ئاستی. تەنەکەی خۆڵی بەردەرگاکە دێنم. قڵپیدەکەمەوەو دەچمە سەری. لەدەلاقەکەوە دەست درێژدەکەم. کلۆمەکە لادەدەم. دەرگاکە دەکەمەوەو دەچمە ژوورەوە. ئامە لەبەر بەلووعەکەدا، قاپوقاجاغ دەشوا. کە دەمبینێ بۆم پێدەکەنیو دەڵێ:

ـ ئافەرم..ئەئاوا..ئیتر بۆ دەبێ هەموو جارێ، من بێم دەرگات لێبکەمەوە؟!.

لەوەبەر کە دەچووم، لەدەرگام دەداو ئامە لێیدەکردمەوە. جارێکیان گەیشتە تینیو وتی:

ـ ئۆی..خۆت دەستت شکاوە؟!.

کە بەدەم تەریقبوونەوەوە وتم:

ـ ئاخر دەستم نایگاتێ.

هات تەنەکەی خۆڵەکەی قلْپ کردەوە. بۆمی داناو وتی:

ـ سەرکەوە.

ئینجا دەرگاکەی داخستەوەو وتی:

ـ دەستت درێژکە.

دەستم درێژکردو دەرگام کردەوە. لەو وەختەوە ئیتر کە دەچووم، لەدەرگام نەدەدا. بەڵام ئێستا دەبێ لەدەرگا بدەم..}.

ئەو وریای‌کردەوە. لێی‌پرسی:

ـ چی دەکەیت؟!.

ئەم دەتووت بەدەم خەوەوە وەرام دەداتەوەو وتی:

ـ لەدەرگا دەدەم.

ئەو وەك تێی‌بخوڕێ وتی:

ـ مەکە..پێشم کەوە بابڕۆین.

بەقسەی‌کرد. پێشی‌کەوت‌و ڕۆیشتن..

{.. ماڵی وەستا حەمەکەریم..ماڵی مام قادر..ماڵی سالەسنەیی..پێراربوو. حەمەومینی کوڕیم لەبەغدا بینی. من نەمناسییەوە. ئەو دەستی پێش خست‌و وتی:

ـ شێوەت دەکەم..لەوە دەچێ بتناسم.

سەرنجم لێگیرکرد. بیری خۆمم هەڵگوشی‌و بێسوودبوو.وتم:

ـ بمبەخشە..جەنابت کێیت؟!.

وەرامەکەم گومانی پێپەیداکرد. لەوەدابوو وازبێنیێو من وتم:

ـ ئەگەر ڕاستت دەوێ ، من زەینم بۆ ناسینەوە کوێرە..لۆمەم مەکە.

ئەوسا وتی:

ـــ من حەمەومینی کوڕی سالەسنەییم. ئەگەر بەهەڵە نەچووبم، کوڕی گەڕەکێکین. بگرە کوڕی کووچەو کۆڵانێکیش.

حەمەومین..مام ساڵح..فەیمەخانی ژنی‌و سەباوی کچیان. دایکم چووە خوازبێنیی سەباو بۆ کاکم. دایکی وتبووی گوایە، باوکی بۆ کوڕەمامێکی داناوە. بەڵام دوایی لای دراوسێیەکمان وتبووی، کە کچەکەیان نادەن بەلەبرسامردوویەك. لەوەوە دایکم لەگەڵ دایکیداو باوکم لەگەڵ باوکیدا، نێوانیان تێکچوو. تا ئەو ڕۆژەی گەڕەکمان جێهێشت، ئیتر یەکتریان نەدواند.

کاتێ لەسەر داوەتی ئەو، چووین دانیشتین و من ئەم باسەم بەبیری هێنایەوە، ئەو شانبەشانی من دایە قاقای پێکەنین و وتی:

ـ چاکم دێتەوە یاد..منیش دایکم هەموو جار، هەڕەشەی لێدەکردم کە نابێ قسەت لەگەڵدا بکەم. دەمووت باشەو قسەی خۆمان بێ، بڕیارم دەدا کە قسەت لەگەڵدا نەکەم. کەچی کە دەکەوتینەوە راکەڕاکەی یاریکردن، بەڵێنەکەم هەر لەبیریش نەدەما.

بەدرێژایی ماوەی دانیشتنەکە، باسمان هەر لەباسی گەڕەك بوو. کاتێ لەبارەی دواهەواڵییەوە پرسیارم لێکرد، دەرکەوت لەمنی زیاتر لێنازانیێ و وتی:

ـــ منیش ئەوە حەڤدە ساڵە، لەوێ و لەشاریش دابڕاوم. منیش هەروا بەیناوبەینێکی دوور، یەکێکی وەك تۆ بەرێکەوت دەبینم و، من داوای دواهەواڵی لێدەکەم.

کە لێم پرسی:

ـ بەدرێژایی ئەو حەڤدە ساڵە، رێت تێی‌نەکەوتۆتەوە؟!.

وتی:

ـ نەخێر..بەداخەوە!.

وتم:

ـــ چۆنە دووقۆڵی،سەفەرێکی تایبەتیی بۆ بکەین و بۆی بچینەوە؟!. بەکۆلانەکانیدا دەست بکەینە راکەڕاکەو، لەکەلاوەکەی بەرماڵی خومساردا، تێر خۆمان بگەوزێنین؟!.

وەك لەباسێکی زۆر گرنگ بدوێین و لەسەری رێکبکەوین، دەستی درێژکردو وتی:

ـ بێنە دەستت..وەڵلاهی دێم و وەهاش دەکەم وەك وتت.

دەستم خستە ناو دەستییەوەو، بەڵێنمان بەیەکتردا. گەڕاینەوە ئوتێل و خەوتین. کەچی بۆ بەیانی کە لەخەو هەڵساین، هیچمان لەباسەکە نەدواینەوەو، هەریەکەمان چوو بەلای کاری خۆیەوە. بۆ نیوەڕۆش کە یەکترمان بینییەوە، هەر نەهێنرایەوە کایەوە. تا لە دەمەدەمی عەسردا، ئەو بانگ کرا بۆ سەر تەلەفۆن و کە هاتەوە وتی:

ـ من دەبێ بڕۆم.

بەپەلە جانتای پێچایەوەو رۆیشت. منیش ئیتر باسەکەم فەرامۆش کرد. تا ئەم بەیانییە شەیتانەکە ، هاتە بنکلێشەمەوەو وتی:

ـ تۆ ساڵەهایە بەئاواتی هەلێکی وەهاوەیت. تۆ پێرار لەگەڵ حەمەومیندا، رێکەوتیت کە سەفەرێکی تایبەتیی بۆ بکەیت. ئێستا ئەوە هەلەکەیەو بەئاسانی بۆت هەڵکەوتوە. لە دەست خۆتی مەدە.

چەندە ئیلحاحم کردو وتم:

ـ ئاخر من بۆ کارێکیتر هاتووم.

ئەو وازی نەهێناو وتی:

ـ فریای جێبەجێکردنی کارەکەشت دەکەویت. هەلێکەو بۆت هەڵکەوتوە. لەکیس خۆتی مەدە. بچۆ بەکۆڵانەکانیدا، بکەوەرەوە راکەڕاکە. یەکەیەکە لەدەرگای ماڵەکان بدە. بێترس خۆت بەژووردا بکەو وەرەوە دەرەوە. دواجار بچۆ خۆت لەخۆڵێ، کەلاوەکەی بەرماڵی خومساردا بگەوزێنە. هەلێکەو هەڵکەوتوەو لەدەستی مەدە..}.

ئەو وەختە منداڵێك ، لەدەرگای ماڵی سالەسنەییەوە هاتبوە دەرەوە. ماوەیەك بوو راوەستابوو سەیری دەکردن. کە لێیبەئاگاهات، لەوەدابوو دەم هەڵبێنێتەوەو پرسیاری لێبکا. ئەو بەپەلە وریایکردەوەو وتی:

ـ بڵێ بۆ ماڵی حاجی مەحمووی عەلاف دەگەڕێم.

ئەم وەهای نیاز نەبوو. بەلاّم بەقسەیکرد. چۆنی راسپارد وەهای وت. منداڵەکە وتی:

ـ کەسێ لەم کۆلاّنەدا بەو ناوەوە نییە.

ئەم لەدڵدا شڵەژابوو. سوپاسی منداڵەکەیکردو، کەوتەوە هەنگاونان. ئەو سەرزەنشتیکرد وتی:

ـ وا بڕۆیت تووشی گێچەڵمان دەکەیت.

ئەم وتی:

ـ تۆیت منت تووشی گێچەڵ کردوە. من وتم نایەمو بەزۆر بەکێشت کردم.

ئەو درێژەی پێنەدا. دەیزانی راست دەکا. دوایکەوتو هەنگاوینا..

{..دەڵێیت دەرووی توونێلێکە. جاران وا نەبوو. هەزار جاری پێدا هاتوومو چووم. بەلاّم نا..هەموو شت وەکوو خۆیەتی. لەوە ناچێ پەنجەی تێوە درابێ. ئەوە ژوورە گەچکارییەکەی سەرەوەی، ماڵی سەمەد ئاغایە. تەنیا هێندەی لێگۆڕاوە، کە ئەوسا دەتووت چوڕی شیرەو، ئێستا بۆرودێز. رۆژانی درووستکردنیم چاك لەبیرە.

ژوورێکی رێکوپێکی سپی وەك چوڕی شیرو پەنجەرەلێ. چاکیش دێتەوە یادم کە بەباوکمم وت:

ـ بابە..بۆچی تۆش ژوورێکی، سپیو پاکوتەمیزی وامان بۆ دروست ناکەیت؟!.

باوکم لە وەرامدا، تەنیا دەستێکی سۆزی وەهای بەسەرمدا هێنا، کە مەگەر ئێستا بتوانم ماناکەی لێك بدەمەوە. دەنا ئەوساتە دڵتەنگیکردم. بگرە دوایی کە پرسیارەکەم لە دایکم دووبارەکردەوە، ئەو دەستەکەشی بەسەرمدا نەهێنا. ئیتر تەواو خەفەتباربوومو، هەموو جار کە دەگەیشتمە ئاستی، پرسیارەکە لەمێشکمدا دەژیایەوە. ئەرێ بەڕاست بۆچی؟!. ئایا بەغیلیم پێدەبردن؟!. حەزی چاولێکەری هانیدەدام؟!. لە دڵودەروونپیسیمەوەبوو؟!. من قەت لەو بابەتە نەبووم. نەلەمنداڵیمداو نەئێستاش بەگەورەیی. نا نەوەڵلا..من خۆم دەناسم. بەلام ژوورێکی رێکوپێكو جوانو، سپی وەك چوڕی شیربوو. هۆگری بووبوومو حەزم دەکرد، ئێمەش ژوورێکی وەهامان هەبوایە. ئەها سەیرکە ئێستاش چەند خۆشە. تەنیا گەچکارییەکەی دێزوبۆربووە. دەنا..}.

ـ چی دەکەیت؟.

ـ ها؟.. دەنا..

راوەستابوو بەژوورەکەیدا هەڵدەڕوانیو، سەرنجی لێگیرکردبوو. سەرنجی لێلاداو بینایی داگرتە خوارەوە. بەلای دەستەچەپیدا وەرچەرخا. دیوارێکی خواروخێچو بڵند، بەرەوژوور هەڵکشابوو. دەگەیشتە ئاستی دەمی کۆڵانەکەو، راست بەلای چەپدا لایدەدا. ژوورەکەی سەرەوەی ئەوبەر، سووچی دیوارە خواروخێچەکەی ئەمبەری، شێوەی دەرووە توونێلەکەیان بەکۆڵانەکە دەدا.

رۆیشتن. چوون بەودیودا. پێیان نایە سنورەوە. سنووری ناوجەرگەی کەلاوەیەکە. کەس خاوەنی نییەو هەمووش خاوەنین..

{..هێشتا وەك خۆیەتی. مەیدانێکی بەرینو چوارسەرە کۆڵان. ئەو وەختە پێنج بوون. ئاگادارم پێنجەمیان چۆن کوژایەوە..چۆن خڕ لێمان داخرا. ژمارەی هاتوچۆم بەو کۆڵانەدا، کەمتر نەبوو لەم کۆڵان. ئەوێ دەرگای راستەوخۆمان بوو، بۆ سەرجادەی تازە. ئینجا لەوێشەوە، بۆ باخیگشتیو بۆ وەیس. هەروەکوو لەشەڕەگەڕەکیشماندا، ئەوێمان دەکردە دەرگای سەرەکیی قەلا. دەرگا بریتی بوو لەتەنیا درزێکی، نێوان دوو سووچە دیوار. پانییەکەی لەمەترێك تێپەڕی نەدەکرد. بەودیویدا سەرجادەبوو. بەم دیویدا سووچێکی سێگۆشە بۆشاییو، ئیتر مەیدانەکە

بوو. یەکەم جار دیوارێك بەخشتی کاڵ، لەنێوان دوو سووچە دیوارەکەدا هەڵچنرا. بەوە ڕێگای هاتوچۆی پێدا بەسترا. دوای ماوەیەك ، سووچە سێگۆشە بۆشاییەکەش پڕکرایەوە. دیواری بەسەر مەیداندا تێدا بەرزکرایەوە. زۆرم پێناخۆش بوو. لەحەمەجەزام پرسی:

ـ ئەوە بۆچی وایان لێکرد؟.

ئەویش هیچی لێنەدەزانی. شانێکی بۆهەڵتەکاندمو هیچی نەووت. کۆڵانەکانیتر وەك خۆیانن. ئەوەی بەرامبەرم، ڕێگای هاتوچۆی ڕۆژانەی قوتابخانەم بوو. ئەوەی بەشاقوولی لەگەڵیدا، لەسەری ئەوسەری مەیدانەکەوە لەیەك دەدەن، ڕێگەی هاتوچۆی ناوجەرگەی شارم بوو. لەوێوە دەگەیشتمە بەر ئاشەگواوی..مەیدانی ماست فرۆشەکان..مەیدانی کافرۆشەکان..کووچەی خومخانەکان..سەڕاجو مزگەرەکان..لای حەوزەکەی بازاڕو قەیسەریی وەسمان پاشا. تاکوڕی دایکم بووم، بەو کۆڵانەدا تالای حەمامی سوورەت بەولاوە نەدەچووم. بەڵام کەبووم بەکوڕی باوکم، بەدیوی حەمامی سوورەتدا، هەڵدەکشامە سەرمەیدانی کافرۆشەکانو، تا بەرئەسحابەسپی بۆی دەڕۆیشتم. بەدیوی ئاشەگواویشدا، تا بەردەرکی سەرام دەگەیاند. لەکاتێکدا ئەوەی لای دەستە چەپم، تەنیا کۆڵانی ڕاکەڕاکەی ڕۆژانەم بوو. لەشێوەی کەوانەیەکدایە. ئەمسەری لەمەیدانەکە گیرەو ئەوسەری، لەو کۆڵانەی شاقوولی دێتە ناو مەیدان.

هەموو وەك خۆیانن. هیچیان لێنەگۆڕاوە. ئەوەتا دەیان بینم. ئەوەتا مەیدانی ڕمبازێنە دیرێنەکەشم دەبینم. بەڵام بۆچی وا چۆڵوهۆڵە؟. بۆچی وا کپوخامۆشە؟. ها..تۆ چی دەڵێیت؟.

ـ من دەڵێم لەقوتابخانەن..بڕوانە سەعاتەکەت. ئێستا کات نۆونیوی بەیانییە.

ـ نەخێر..ناڕوانمە سەعاتەکەم. ئێستا کات دەمەدەمی عەسرەو مەیدان جمەی دێ. هەموو وروژاوین. ئێمە مووشین. بەگم ـ قڕەیت ـ پاش بەگ ـ تیل کەـ قرچ ـ گزییەـ هەلووکێن؟ـ نایکەم ـ مەیکە ـ سافسافێن ـ فیکانکۆـ خۆم یەکەم ـ فێڵت کرد ـ دیش کەم..من نایکەم ـ چش ـ چاڵچاڵێن ـ بەگوێز؟ـ نا.. بەقەیسی ـ شیرین ـ شیرین؟ ـ شیرین ـ پێنجی بەگوێزێك ـ ناحەوت ـ باشەـ تۆـ ناتۆـ نایکەم ـ هابگرە قەیسییەکانتو گویزەکانم بدەرەوەـ نایدەمەوەـ شەڕەـ بەعزـ چەرخوفەلەك ــ پوور خومسارـ شەقێکی لەکەشکەئەژنۆی ئەحەکەللە هەڵداو، لەجێیخۆی گرمۆڵەیکرد. دایکی ئەحە ئاگر بەربووە جگەری. بۆ پوور خومسار هاتە دەرەوە. دایکم بەری لێگرتو

نەیهێشت بچێتە بەر مەیدانی. لەگەڵ ژنانی تردا، کردیانەوە بەماڵدا. کاکیشم دەستی دایە بنباڵی ئەحەو، لەگەڵ حەمەسەلیم‌و دووسێیەکی‌تردا، بەشەلەشەل کردیانە ژوورەوە. پوور خومسار چۆوە بەلای چەرخوفەلەکی خۆیەوە. ئێمەش چووینەوە بەلای راکەڕاکەی خۆمانەوە. کاکم دەبینم هاتۆتەوە دەرەوە. لەبەر دەرگاکەدا راوەستاوە. بانگم لێدەکاو دەڵێ وەرەوە. دەڵێ بەسە وەرە نانەکەت بخۆ. دەبێ بەقسەی بکەم . راستیش دەکاو برسیمە.. دەڕۆمەوە..

- نیازی چیت هەیە؟.

- دەڕۆمەوە..دەچم نانەکەم دەخۆم‌و دێمەوە.

- رۆشتنەوەی چی‌و نانخواردنی چی؟.. هۆشت بەخۆتەوە بێ }.

راوەستا. سێ‌چوار هەنگاوی مابوو بیگاتێ. سەرنجێکی خێرای‌دایە دەوروپشتی. کەسی نەدی. روانییەوە پێشدەمی. چاوی بەسەر دەرگاکەدا روا..

{..ئەمیش هێشتا وەك خۆیەتی. بەلاّم زۆر زیاتر لەجاران، پەرپووتیی پێوە دیارە. جاران هێجگار وا خواروخێچ نەبوو. هێجگار وەهاش گرنجگرنج‌و دێزدانەگەڕابوو. ئەی ئەودیوی؟. هیچ گۆڕانێکی تێدا نابینم. ئا..حەوشەیەکی بچووکی خواروخێچ. بەدەستەچەپدا هەیوانێکە. هەیوان پشتهەیوان‌و کەلەگییەکی لەسەرە. لەبنەوەی کەلەگییەکەدا گەنجینەیەکە. بەرامبەر هەیوانەکە، هەیوانێکی‌تری بەربەرەلاّیە. سەرتەنوورە..چێشتخانەیە..حەمامە..ئاودەستە..بێئەوەی هیچ تەیمانێکیان لەنێوانیدا هەبێ. تەنیا ئاودەستەکە نەبێ، کە تەنیشتێکی بەجنفاس گیراوە. دەمەدەمی عەسرێکە. لەدەوامی دوای نیوەڕوانی قوتابخانە گەڕاومەتەوە. من پەلەمە. بەپرتاو خۆم بەماڵدا دەکەم‌و، بەفڕکان دەچمە ژوورەوە. کتێبەکانم دەخەمەناو تاقەکەی خۆمەوەو، دەردەپەڕمەوە دەرەوە. دایکم بەگیرم دێنی. بەناچاری ملی بۆدەدەم. دەمباتە سەرتەنوورەکە. ئەو رۆژە نان کراوەو تەنوور هێشتا پڕ لەژیلەمۆیە. پارچە لەدوای پارچە، جلەکانم دادەکەندم. دایکم یەکەیەکە، دایاندەوەشێنێتە تەنوورەکەوە. چەند قرچەیەکم دێنێتە بەرگوێ. پێیان خۆشحاڵ دەبم. چونکە بۆ رۆژی دوایی، بەدڵنیاییەوە بۆ قوتابخانە دەچم.ترسی شیروانم لەدڵدا نامێنێ. تامردن لەبیرم ناچێتەوە. من ئاگاوخەبەرم لەهیچ نەبوو. کپوخامۆش‌و بەدڵودەروون، گوێم بۆ مامۆستا رایەڵ کردبوو. ئەو لەناکاوێکدا هاواری کرد:

- ئای مامۆستا..ئەها..ئەسپێ..

که لێیبەئاگاهاتمو سەیرم کرد، بینیم پەنجەی بۆ یەخەی کراسەکەی من درێژکردوە. من لەوساتەدا حەزم کرد، ببم بەدڵۆپێك ئاوو، بەناخی زەویدا بچمە خوارەوە. کەچی مامۆستا شێخ عەبدوللا، کە تامردن ئەویشم لەبیر ناچێتەوە، زۆر لەسەرخۆ هات بەلامەوە. روانیم بەئەنقەست، شیروان کەلادەخاو خۆی بەلای مندا دەنوشتێنێتەوە. هەستم کرد بەهەردوو پەنجەی دەستی راستی، ئەسپێکە دەگرێو حەشاری دەدا. بەدەمیشییەوە لەگەڵ راستبوونەوەیدا، دەستی چەپی بەسەروملمدا دێنێو بە شیروانیش دەڵێ:

ـ کوڕم ئەوە مێشوولەبوو نەك ئەسپێ.

من ئەگەرچی لەوەبەریش، مامۆستا شێخ عبدوالأم زۆر خۆشدەویستو، لەناو مامۆستاکاندا دەستەگوڵم بوو، بەڵام لەو رۆژەوە لەلام بووە مرۆڤێکی پیرۆز. بۆیە کاتێك رۆژێکیان لەناکاو دیارنەماو بیستم گیراوە، بەدزییەوە چووم لەپەنایەکی حەوشەی قوتابخانەدا، بەکوڵ بۆی گریام. بەڵام خۆزگە..

ــ ئاگاداربە..ئەوە سێیەم رێبوارە بەلاتدا رەتدەبێو، بەسەرسوڕمانەوە تێتدەڕوانێ.. بجووڵێ..}.

ئەوساتە هێشتا، رووەو دەرگاکە بووبووە بت. کە لەخۆی بەئاگاهاتەوە پەشۆکا. سەیرێکی ئەملاوئەولایکرد. رێبوارێك کە چەند هەنگاوێك لێیرەتبووبوو، هەر دەڕۆیشتو ئاوڕی لێدەدایەوە. ئافرەتێکیشی بینی، هاتۆتە بەردەرگاو بەسەرساماییەوە، سەرنجی دەداتێ.خۆی لێگێل کردو لەسەرخۆ، بەلای چەپدا وەرچەرخاو، کەوتەوە هەنگاونان. دەرگاو مەیدان کەوتنە پشتییەوە. دەمی کۆڵانێکی بەرین دەیگرتەخۆ..دەمی ئەو کۆڵانەی بەرەو ناوجەرگەی شاری دەبرد. دوای سێچوار هەنگاوێك، ئەو پێیوت:

ـ ئافرەتەکە چوو خۆیکرد بەماڵی ئێوەدا.

ئەم وتی:

ـ دەزانم..

{..دەچێتە ژوورەوە. دایکم دەبینێ لەهەیوانەکەدا، بەدیار لەیلێی خوشکمەوە، زۆر بەکەساسییەوە دانیشتوە. لەیلێ چوار قامیشەو راکشاوە. بەئاستەم نووزەی لێوەدی. لەڕێوە لەدایکم دەپرسێ:

ـ لەیلێ چۆنە؟!.

دایکم بەقوڕگێکی پڕ لەگریانەوە، وەرامی دەداتەوە:

ـ ئەوەتا دەیبینیت.

من ئانوساتە لەقوتابخانە گەڕاومەتەوە. لەژوورەوەم و کتێبەکانم، خستوونەتە تاقەکەمەوە. بەدوای ئەو قسانەدا ، کپەگریانێکی دایکمم دێتە بەرگوێ. هەست دەکەم کپەگریانەکەی ئەو، گەرووی منیش دێنێتە سوێ. دەزانم لەیلێ ئەوە مانگو نیوێکە، لە جێگەدا کەوتوە. بەلاّم ئەوە یەکەمجارە، گریانی لەدایکم بۆ دەبیسم. لەژوور دیمّە دەرو، لە هەیوانەکەدا دەوەستم. دەبینم دایکم سەری خستۆتە کۆشییەوەو دەکرووزێتەوە. دەڕوانمە پوورە خەیری. فرمێسك چۆڕاوگەی بەستۆتە چاوی. سەیری لەیلێ دەکەمو سەرنجی دەدەمێ. خەریکم بدەمە پرمەی گریانو لەناکاوێکدا، هەڵدەبلووقێمەوەو رادەکەمە دەرەوە. لەگەڵیدا لووتم دەبێ بەلووتی رەوەژنێکەوە. ئەوان خۆیان بەژووردا دەکەنو من، خۆم دەگەیەنمە ناو کۆڕی ئاسایی یاریکردنی ئێوارانەوە. کاتێ دەگەڕێمەوە، قەڵەباڵغییەك دەبینم. نازانم مەسەلە چییە. تەنیا هێندە تێدەگەم، کە دایکم بەکوڵتر دەگریو، ژنان دەورەیان داوە. باوکیشم دەبینم کشوماتە. سێچوار پیاو لێیکۆبوونەتەوەو، بێدەنگ دانیشتوون. خوشکە بچکۆلەکەم وەك تەواو بێخەبەر بێ، حۆلحۆل بەماڵەکەدا دەسووڕێتەوە. من نازانم چی بکەمو دۆش دادەمێنم. لە قوڕنەیەکی حەوشەکەدا دادەنیشمو، خۆم کزۆڵە دەکەم. لەپڕ زریکەو هاواری دایکمم دێتە بەرگوێو،بەدوایدا قیژەو هاواری ژنان. ئینجا دەبینم باوکمو کاکمو پیاوەکان، رادەپەڕنە سەرپێ. دەشڵەژێنو بەیەکدادێن. خوشکە بچکۆلەکەم هێشتا، هەر حۆلحۆل دەسووڕێتەوە. بەلاّم ئێستا بەکوڵ دەگری. باوکمو کاکیشم، یەکی دەستەسڕێکیان بەچاوەوە گرتوەو بەبێدەنگ دەگرین. ئێستا منیش زیڕەی گریانم، گوێ کەڕدەکا. ناو حەوشەکە تەواو قەڵەباڵغ بووە. باجی ئەجێ دەبینم، پەلی خوشکەکەمی گرتوەو، بۆ لای من دێ. کە دەگاتە ئاستم، پەلی منیش دەگرێو، لە ماڵ دەمانباتە دەرەوە. دەمان کا بەماڵی خۆیانداو، بەنەزیری کچیمان دەسپێرێ. نەزیریش دەگری. دەستەخوشکی لەیلێیە..

ــ ئەوەتا ئافرەتەکە، لەگەڵ پیرێژنێك و لاوێکی هەرزەکاردا، هاتوونەتە بەردەرگاکەو تێت ورددەبنەوە!.}.

ئەو ئەم ئاگادارییەیدایە. کەچی ئەم تەنیا ئاوڕێکی بۆ دواوە دایەوەو، هیچ وەرامێکی نەبوو..

{..شەوان کە لەیلێ دەچوو بۆ لای نەزیر، منی لەگەڵ خۆیدا دەبرد. ئەوان خەریکی کلاودروونی خۆیان دەبوون و منیش، لەگەڵ حەمەجەزادا تا سەعیمان دەکرد سەعی و، ئینجا کە باوکی دەهاتەوە هەموومان بەدەوریدا، بۆ گوێگرتن لەپاشماوەی هەقایەتەکەی شەوی پێشوو، یا بەشی یەکەم لەهەقایەتێکی تازەی دادەنیشتین.

خاڵە مەجی!.. دیمەنی سەروسیمای هەر کەسێکم، بەتێپەڕبوونی ڕۆژگار لەبیر بچێتەوە، هی ئەو هەرگیز نا. دوو بڕۆی زۆر ڕەش و زۆر چڕو، لەشێوەی ژمارە چوارێکدا، لەسەر باری ئاسۆیی چەسپێنرابێتە دامێنی ناوچەوانییەوە. دوو چاوی گەورەی زەق لە نێوانیاندا. چوار چرچی ئەستوور بەسەروویانەوە. دوو لێوی هەڵتۆقیوو چەناگەیەکی پان. لووتێکی قنج و لەنێوان ، دوو روومەتی گووپندا هەڵواسرابێ. ئینجا ئەمانە هەموو، بەسەرێکی قژنەوەبن و سەرەکە، بەسەر ملێکی کورتەوە ڕاگیرکرابێ و ملەکەش، داکوترابێتە نێوان دوو شانی پانەوە. ئا..دیمەنەکە لەبەرچاو، سامناک و ترسێنەربوو. .دیمەنی پیاوکوژێکی دڵڕەقی جەربەزە!. بەڵێ..بۆ ئەو کەسەی لەنزیکەوە نەیناسیایەو، یەکەمجاری بوایە بیبینێ، بێسێودوو وەهای تێدەگەیشت. بگرە ئەو خۆیشی لەئەنجامیدا، تووشی زۆر کارەساتی پڕ سەیروسەمەرە بووبوو. خۆی باسی نەدەکردن. خەڵکەکە دەیانگێڕایەوە. منیش لەباوکم و کاکمم دەبیستن. یا لەدایکم و دایکی حەمەجەزا، کە لەقسەوباسیاندا دەیانهێنایە کایەوە. بەڵام من سەرم لێیان سوڕدەما. لەدڵدا دەمووت: کوا وایە؟!. من خاڵە مەجیم وەکوو خۆم و حەمەجەزا دەبینی. برادەرمان بوو. وەك لەتەمەنی خۆماندابێ وەهابوو. جیاوازیمان تەنیا هێندەبوو، کە ئەو لەئێمە زیرەکترو قسەزانترو دنیادیدەتربوو. هەقایەتی خۆشخۆشی زۆر دەزانی. هەر کە پێی‌دەنایە ماڵەوە، ئێمە شاگەشکە دەبووین. خێرا دەفتەرو کتێبمان دەپێچانەوەو، دەکەوتینە دەوروخولدانی. تا ئەو ساتەی دەهات دادەنیشت، بەدوایەوە دەبووین و ئەوسا، ئەملاو ئەولامان لێدەگرت. بەدواماندا نەزیرو لەیلێ، بەخۆیان و کلاوەکانی بەردەستیانەوە، دەهاتن و هەموو دەورمان دەدا. ئینجا ئەو دوای خواردنەوەی چایەك، یا خواردنی تۆزە میوە یا کەمەکێ مێوژو گوێز، ڕووی تێدەکردین و دەیپرسی:

ـ ئادەی بزانم دەزانن، دوێنێ لەکوێدا کۆتاییمان پێهێنا؟!.

ئێمەش خێرا وەراممان دەدایەوە. قەت لێمان تێك نەدەچوو. ئەوسا بەدەنگێکی فریشتەییو، بەهەستونەستو سۆزی فریشتەیەکەوە، دەکەوتەوە گێڕانەوەی پاشماوەی هەقایەتەکەو ئێمەش، بۆی کڕوکاس دەبووین.

ئای خاڵە مەجی!..من پێرارەکە هەواڵی مردنەکەتم بیست. ئەو کاتە شەش ساڵ بوو ، تۆ ئەم دنیای فانییەت جێهێشتبوو. حەمەجەزا پێیڕاگەیاندمو ئەویشم، بەڕێکەوتێکی سەیر بینی. بۆ ئیشێکی فەرمانگەکەم، رێم کەوتە دیوانی وەزارەت. بەراڕەوی بەردەمی بەشی بەڕێوەبردندا هاتوچۆم دەکرد، کاتێ رووبەڕووم بۆوە. هەر لەدوورەوە شێوەیم کردو بەڵام دوودڵ بووم. شازدە ساڵی رەبەق بوو، یەکترمان نەدیبوو. دەرکەوت بیری ئەو لە من تیژتربوو. هەرهێندەی بینیمی، باوەشی بۆ کردمەوە. ئینجا منیش دڵنیابووم کە خۆیەتی. یەکەم پرسیارم لەبارەی باوکییەوەبوو کە وتم:

- لەچیدایە؟!.

ئەو زۆر ئاسایی وتی:

- شەش ساڵە فەرمایشتی خودای بەجێهێناوە.

من بەدەروون شڵەژام. دەتووت هەواڵی مردنی، کەسێکی زۆر نزیکو زۆر خۆشەویستم پێڕاگەیەنراوە.لەگەڵ ئەوەشدا وتم:

- زۆر بەداخەوە..ئێستا لەتۆی دەبیسم.

حەمەجەزا باسەکەی لەلا کۆن بووبوو. دیسان ئاسایی وتی:

- ئەوە چارەنووسی هەموانە.

بەڵام من..

- راوەستانەکەت سەرسامی کردوون. گومانت لێدەکەن..بەسەو بکەوەرەوە رێ}.

ئەو وەهای ئاگادارکردەوە. ئەم پێیپەست بوو، وتی:

- باشە..باشە..تۆ خەریکیت ناخۆشی دەکەیت.

ئەو وتی:

- من بۆ خۆتمە. تۆ بڕوانە..ئەوەتا پیرەمێردێکیش، هاتۆتە بەردەرگاکە. راوەستاوەو سەرنجت دەداتێ. فەرموو ئەوەتا لەماڵی خاڵە مەجیشەوە، دوو منداڵ هاتوونەتە دەرەوەو تێت ورددەبنەوە.

ئەم هێشتا تووڕەبوو وتی:

ــ بۆ خۆمـت نـەبیٚ. مـن چ کردەوەیـەکی ناشـیرین دەکـەم؟!. گـەڕەکی خۆمـەو بەسەری‌دەکەمەوە.

ئەو لەسەرخۆ وتی:

ـ من ئەوە دەزانم. بەلاٌم ئـەوان نـایزانن. دەفەرموو..مـن وا هەسـت دەکـەم، کوڕە لاوەکە لێوت لێدەکرۆژێ. ئەوە دوو منداڵەکەش چوون، دایکیان هێناوەتە بەردەرگا. ئابڵووقە دراویت. چۆنی لێدەردەچیت؟!. چ وەرامێك دەدەیتەوە؟!.

ئــەم پەســتی‌و تووڕەییەکــەی نیشــتەوەو شــڵەژا. ویســتی هــەنگاو بنــێ‌و بکەوێتەوەڕێ‌و، هەستی‌کرد کارلەکار ترازاوە. لەجێی خۆی چەقی...

{..دەچم بەفڕکان خۆم بەماڵدا دەکەم. هەموو لەشم نیشتۆتە سەر ئارەق. دەچم دەم بەبەلووعەی حەوشەوە دەنێم. تێرتێر ئاو دەخۆمـەوە. دایکم‌و لـەیلێ لەهـەیوان دانیشتوون. بەلایاندا قەڵـەمبازد دەدەم‌و دەچمـە دەرەوە. هەڵماتـەکانم لەتاقەکـەدان. لەکیسەیەکی خامداو، لەژێر کتێبەکانمدا حەشارم داون. پڕی‌پێدا دەکەم‌و دەیخەمە گیرفانمـەوە. بـەلایاندا قەڵـەمبازد دەدەمـەوەو دەردەفرتێمـە دەرەوە. دێتـە بـەرگوێم دایکم هـاوارم لێدەکـا. تێناگـەم چـی دەڵـێ‌و چیـی لێـم دەوێ. بـەپرتاو لـەدەرگای حەوشە بەدەردەکـەوم. نەنەعـەتێ‌و حـەمیدەخان، هـاتوون بۆ لای دایکم بچن. خـۆم بەبەرورگی نەنەعەتێدا دەدەم. بەگازی پشتدا دەکـەوێ‌و دەبوورێتـەوە. حـەمیدەخان دەیکاتە هاتوهاوار. دایکم‌و لەیلێ بەدەنگـەوە دێن. دراوسێکانیش بـەدوایانداو مـن هەڵدێم...

* هاوینـەو چیغ‌و سـەربان..من‌و کاکم‌و لـەیلێ لـەم چیغـدا دەنووویـن‌و، بـاوکم‌و دایکـم‌و نەسـرینی خوشـکە بچووکمـان لـەو چیغـدا. بەیانییـە. هــەموو لەخــەو هەڵساون‌و، چوونەتـە خـوارەوە. منیش تـازە خەبـەرم بۆتـەوەو، چـاوم هـەڵهێناوە. دەبینم کاکم باوەشی بەنەزیرداکردوەو، ماچی دەکا. مـن خێرا چاو دەنووقێنمـەوە. نابینم‌و نابیسم. دەنگیان زۆر نزمەو، نازانم چی دەڵێن. نازانم باسی چی دەکـەن. وا هەست دەکەم کە نەزیر تووڕەیە. چاو دەکەمەوە بزانم چییەو دەبینم، نەزیر دەیەوێ بڕواو کاکم نایـەڵێ. چاوم نووقاندوە. تەپەتـەپی پێی نـەزیرم دێتـە بـەرگوێ دەڕوا. ئەوسا خۆم دەبزوێنم‌و، هـەندێ جووڵــەجووڵ دەکـەم. دەڵێـم بـا کـاکم نـەزانێ کـە لێی‌بەئاگابووم. خۆم وا نیشان دەدەم کە ئانوساتە خەبەرم بۆتـەوە. کـەچی ئـەو هـەر لەبنەڕەتـەوە لێـم بێئاگایـە. دەڕوانم هەڵسـاوەتە سـەرپێ‌و، لەگـەڵ چیغەکـەی مـاڵی نەزیردا فەلەمە دەکا!.

* زستانێكی ساردوتووشه. بەفرێكی زۆر باریوه. باوكم بیستو پێنج ڕۆژه، لەجێگەدا كەوتوه. كاكم بێئیشه. لەیلێ لەژێر خاكدایه. نەسرین لەكلاۆدرو‌ونەكەدا، جێگەی گرتۆتەوه. دایكم دووبرالەیەكی بەبەرمەمكانەوەیه. زستانێكەو یادی لەدڵو لەقوولایی بیروهۆشدا، هێجگار ساردوتووشتره..هێجگار سەختوستەمتره. باوك بەردەوام دەناڵێنێ..دووسەره دەناڵێنێ. كاك بەردەوام دەڵێیت، خۆڵی مردووی بەسەرداكراوه. نەسرین ڕۆژی ده جار ، دڵۆپه خوێنی ئاڵ، لەنووكی پەنجەگەورەو پەنجەی شایەتمانی دەستی چەپییەوه، هەڵدەقوڵێو ناڵێ ئۆف. جووته كۆرپه بەردەوام دەكڕووزێنەوه. دایكم بەگریانێكی كپ، بۆیانی دەسێنێتەوه. منیش..ئای زستانه سارده تووشەكه!..منیش بەكەساسییەكی دڵپروێنەوه، هێشتا هەر بەیانیان لەخەو هەڵدەستم. پاكپاك دەستو دەموچاوم دەشۆم. سەرم دادێنمو قژم ڕێكدەخەم. سەیری پشتی دەستمو نینۆكەكانم دەكەمو دڵنیا دەبم. پارچه متیله سپییەكەم لەگیرفاندایه. پاكوتەمیزو سپییه وەك چوڕی شیر. دەچم بەلای تاقەكەمەوه. سەرنج لەخشتەی دەرسەكان گیردەكەم ، كه بەسریش بەدیواری تاقەكەوەم هەڵواسیوه. پەنجەی دەخەمه سەر. یەكەیەكه كتێبەكانو دەفتەرەكانیان جیادەكەمەوه. قەڵەمو قەڵەمدادانو لاستیكی خەتكوژانەوەكەش. لەولاوه دایاندەنێم. دایكیشم بەرامبەر چاو وشكەنانه ڕۆژانەكه دانیشتوه. هیچ ناڵێو ورتەی لەدەم دەرنایه. پیاڵەیەك چام بۆ تێدەكاو دەمداتێ. من بەتامو كامەوه پاروو دەگلێنم. ئەو بەچاوێكی پڕ لەپەژارەو خەفەتەوه، تێم دەڕوانێو هیچ ناڵێ. ورتەی لەدەم دەرنایه. من هەڵدەستمو دەچمەوه بەلای كتێبەكانمەوه. دەیانخەمه ناو جانتا تەنەكەكەمەوه. دەیخەمه بندەستمو بەرەوكۆلانی، پڕ لەبەفری تا سەرئەژنۆ هەنگاو دەنێم.

* لەناكاوێكدا كاكم لەگەڵ باوكمدا، لێیان بوو بەجەنگی مەغلووبه. بەدوایدا كاكم لەماڵ چووه دەرەوەو، هاتنەوەی نەبوو. بۆ ماوەی دوو مانگ ، كەس نەیزانی كوێچووەو له كوێیه!. تەنیا زانرا كه لەشاردا نەماوه. چونكه ماڵه خزمو كەسوكارو ناسیاو نەما، بۆی نەگەڕێنو بێسوودبوو. سەروسۆراخی دیارنەما. ئەوسا جەنگی مەغلووبەكه، كەوته نێوان دایكمو باوكمەوه. ئەو ڕۆژانه ماڵەوەمان، لێبووبوو بەدۆزەخ. دایكم تۆرا. هاتەوەو تۆرایەوەو هاتەوه. باوكم لەنێوان دوو ئاگردا دەسووتا. تا ئاگری جگەر بەسەریدا زاڵ بوو. چوو بۆ پێنجوینو قلادزێو ڕانییەو قەراخو هەر بێسوودبوو. كەساسیو پەژارەیەكی سەخت ڕوویان تێكرد.

خەووخۆراکی لەبەرهەڵگیرا. لەولاشەوە دایکم ، بەردەوام دەیبوغزاندو نەیدەدواند. بەردەوامیش بۆ خۆی ، دەکڕووزایەوەو دەیلاواندەوە. تا ڕۆژێکیان پوورم بەهەڵەداوان پەیدابوو. هەر لەڕێوە بەدایکمی وت:

ـ مژدە..مژدە..

دایکم راپەڕییە سەرپێ‌و زمانی لاڵ بوو. پوورم خێرا وتی:

ـ لەکەرکووکە.

دایکم هێندەی بڵێیت یەکودوو، خۆی پێچایەوە. پەلی منی‌گرت‌و دوای خۆی خستم. سواری پاسێکی تەختەبووین. دەمەدەمی عەسر گەیشتین‌و راستەوخۆ، لەبەرماڵەکەدا دابەزین. دایکم وەك شێت خۆی بەماڵداکرد. سەلامی نەکردو حاڵوئەحواڵی خێزانەکەی نەپرسی. تەنیا پەیتاپەیتا دەیووت:

ـ کوا؟!..کوا؟!..

پیرەژنێك‌و ژنێکی سەرە هاتن بەدەنگەوە. حەپەسابوون. رەوەیەك منداڵی سەرسوڕماویش دەوریان داین. دیم پیرەژنەکە باوەشی بەدایکمداکردو، ئەملاو ئەولای ماچ کردو ژنە سەرەکەش. کەچی دیم دایکم هەر بەپەرۆشەوە دەڵێ:

ـ کوا؟!..کوا؟!..

گوێم لێبوو پیرەژنەکە، هەر بەدەم حەپەساوییەکەیەوە وتی:

ـ چی بووە؟!..چی قەوماوە؟!.

گوێم لێبوو دایکم سەرلەنوێ، بەوپەڕی پەرێشانییەوە وتی:

ـ کوڕەکەم..کوا کوڕەکەم؟!.

گوێم لێبوو پیرەژن، وەك لەنهێنیی باسەکە تێگەیشتبێ، خێرا وتی:

ـ لە دووکانە..لە دووکان..لەسەر هاتنەوەن.

ئەوسا دایکم بەلادا هات‌و بوورایەوە. پیرەژنەکە بۆی دانیشت‌و، سەری خستە کۆشی خۆیەوە. ژنە سەرەکە چوو، پارچەپەڕۆیەکی هێنا. سووتاندی‌و لەلووتی نزیك کردەوە. دایکم بەئاگاهاتەوەو ئانوسات، کاکم پەیدابوو. یەکەمجار منی بینی‌و حەپەسا. دواجار کە دایکمی بینی، راچەنی‌و بەرەوڕووی رایکرد. باوەشی پێداکردو، بەقوڕگی پڕ لەگریانەوە وتی:

ـ دایکە!..

دایکە سەرلەنوێ بوورایەوەو سەرلەنوێ، بەبۆنسۆ بەئاگاهێنرایەوە. ئەمجارەیان وردەوردە، تا دەهات دەبووژایەوە. تا دەهاتیش دەگەشایەوەو، رووی لەخنانەوە

دەکرد. بۆ بەیانی بەڕێوەبووین بچین، سواری پاسە تەختەکە ببینەوەو بەرەوشار بگەڕێینەوە، کاکم لەبەر دووکانێکدا رایگرتین و بەمنی وت:

ـ کام جانتات بۆ کتێبەکانت پێجوانە، تا بۆتی بکڕم؟!...

* رۆژی عارفەیە..هەموو شتێکم تەواوە. تەنیا لەپێڵاوم کەمە. باوکم بەدایکمی وت:

ـ پێڵاوەکانی زۆر شڕنین. نییە..ببوایە بۆم دەکڕی.

پێڵاوەکانم شڕنەبوون، بەڵام کۆن بوون. لەقسەکەی باوکم زۆر دڵتەنگ بووم. لەگەڵ ئەوەشدا هیچم نەووت. چووم لەولاوە بەکزۆڵەیی دانیشتم. باوکم رۆیشتە دەرەوە. دایکم هات بەلامەوە. ماچیکردمو وتی:

ـ دڵگران مەبە..خۆت دەزانیت، ئەگەر لەتوانایدا هەبوایە بۆتی دەکڕی.

کاکم بەسەردا هاتەوە. کە پێیزانی، دەستی بەگیرفانیداکردو، هەرچییەکی پێبوو دەری هێنا. ژماردیو وتی:

ـ تێیدا دەبیو بەشی خۆشمی لێدەمێنێتەوە. هەڵسە بابڕۆین بۆ بازاڕ.

* جەژنە..خاڵە مەجی بەیانی زوو هاتو پەنجا فلسی دامێ. باوکیشم دوو پەنجایی. ئەی نەچم سەرێکی ماڵێ پوورم بدەم؟!. چوومو دەستیانم ماچ کرد. مامە سالەش پەنجاییەیەکی دامێ و گەڕامەوە ماڵەوە. چوار پەنجاییم پێیە. لەگەڵ حەمەجەزادا دەچین، سواری عارەبانە دەبین. دەگەڕێینەوە ماڵەوە، بۆلای چەرخو فەلەکەکەی پوور خومسار. ئاخۆ پوور خومسارچی بەسەرهاتبێ؟!. عەجەب شەقێکی لەکەشکەئەژنۆی ئەحە هەڵدا. ئەحە چوختی بوو. لەناکاودا گزیی دەکرد. بەردەوام شەقی دەخواردو کەچی عاری نەدەنا. خولەی براشی وێنەیەکی دەقاودەقی ئەو بوو. ئەمیان لەتەمەنی ئێمەدابوو. بەڵام گاڵەی پێدەکردین، بەتایبەتی لەشروبشکاندندا. دەمویست جارێك، تەنیا جارێك پشتی لەزەوی بدەمو بەمەرام نەدەگەیشتم، بەئاشکرا من حەوتم دەشکاندو ئەو چوارو، کەچی من دۆراو دەبووم و ئەو براوە!. ئا..ئەشەمبیلا حەمەجەزا باش لەعۆیەی دەهات. سمەسووریش. دووقۆڵی باشیان بیراز دەکرد. بەڕاست ئاخۆ سمەسوور چی بەسەرهاتبێ؟!. سەیرە!..ئێستاو ئەوسا، نەدیمەوەو نەهیچ هەواڵێکیم بەرگوێ کەوت!. ئەی باوکی؟!..تاقانە بوو. بەدوای سێ کچدا هاتبوو. ئەی خوشکەکانی؟!. ئەو وەختە عازەب بوون. نا..ئا..گەورەکەیان تازە شوویکردبوو. بە..بە..نازانم.. ناوەکەیم نایەتەوە بیر. شاییەکەیانم لەبیرە. بۆماوەی سێ رۆژ گەڕەکیان خرۆشاند. من و حەمەجەزاو سمە، بەدرێژایی سێ رۆژەکە، پیشەمان ئەوە بوو بچین لەکاتی

هەڵپەڕیندا، لکی دەسماڵی ژنەکان بەیەکەوە گرێبدەین. ئینجا کەیەکێکیان دەستی بەردەداو خەڵکەکە، بەوحاڵە دەیاندایە قاقای پێکەنین، ئێمە پێی گەشکەدار دەبووین. من لەسەیرانەکەی ئەوساڵەی مشیراوادا، وام لەکاکمو نەزیر کرد. کاکم دەستێ رانکوچۆغەوکراسێکی فەقیانەداری لەبەردابوو. ئەو سەرچۆپی گرتبوو. نەزیریش لەدەستی چەپیدابوو. دیمەنەکەی ناو چیغەکە، هانیدام بەیەکیانەوە ببەستم. پڕ بەدڵیش حەزم دەکرد، بۆ هەتاهەتایە بەیەکەوە ببەسترێن. کەچی ئاواتەکەم نەهاتەدی. داخ..خۆزگە دەهاتەدی.

* پاسێکی تەختەی شەقوشڕ. سەرەوەی قەڵاپەچن لەکەلوپەلێکی پەرپووتو شەتەك دراوە. ناوەوەی شوفێرێکەو حەوت ئادەمیزادی سەرهەڵگرتوو، کەبەرەوئاوارەبوون دەچن. چەندین دەشتودەرو دوڵو چیاو لێڕەوار دەبڕن. دەڕۆن..دەگەنە ئاستی شاخێکی سەختو بڵندو پێچاو پێچو سەردەکەون. پاسەتەختەکە لەپێچێکیاندا، لەتینوتوانای سەرکەوتن دەکەوێ. شوفێرەکە پێ بەستۆپدادەنێو هاواری لێهەڵدەستێ:

- خێراکەن..بەردێك بخەنە بەرتایەکەی دواوە.

کاکمو باوکم بەپرتاو، خۆیان دەهاونە خوارەوە. هەر یەکەیان پڕدەکا بەگاشەبەردێکداو دەیانخەنە بەر دوو تایەکەی دواوە. من لەجێی خۆم دانیشتوومو دەڕوانمە شوفێرەکە. لەسەرەتادا خراپ پەشۆکابوو. ئێستا دەبینم لەسەرخۆیە. ئەوەتا دادەبەزێو دەچێ، لەگەڵ باوکمو کاکمدا قسەدەکا. گوێم لێنییە چی دەڵێن. دەبینم باوکم ئیشارەت بۆ ئێمە دەکاو ئینجا بۆ سەرەوە. وا تێدەگەم کەدەبێ ئێمە دابەزینو بەپێ سەربکەوینو، شوفێرەکەش ئوتومبێلەکە سەربخا. کاکیشم هەروا دەڵێ. باوکمو شوفێرەکە راوەستاون دەدوێنو ، کاکم بۆلای ئێمە دێ. من پیشم خواردۆتەوە. چاوەڕوان بووم باوکموکاکم، دەست بدەنە یەخەی شوفێرەکەو بڵێن:

ــ ئەگەر تۆو ئەم ئوتومبێلە لەعنەتییەی تۆنەبوونایە، چی ئێمەی هەڵدەفریواند؟!. چی ئێمەی لەو مەڵبەندە هەڵدەکەندو، ئەم ڕێگەی هاتونەهاتەی پێدەگرتینە بەر؟!.

ئینجا بڵێن:

ــ دەی لەکوێوەت هێناوین، بمانبەرەوە ئەو شوێنە. دەی چۆنت هێناوین، وەهاش بمانگەڕێنەرەوە.

من وەهام چاوەڕوان دەکرد. کەچی ئەوەتا کاکم دێو دەڵێ:

ـ دابەزن..ئێمە بەپێ سەردەکەوین.

من لەناکاوێکدا تەقیمەوەو هەڵمەتم برد. هێندەی بڵێیت یەکودوو، خۆم گەیاندە پشت سوکانەکە. ئوتومبێلم خستەکار. ئوتومبێلم لەسەربەرەوژوورەوە، وەرچەرخاندە سەربەرەوخوار. دەستی چەپم درێژ کردە دەرەوەی. باوکم و ئینجا کاکمم سەرخستنە ناو ئوتومبێلەکەوە. بەهەموو هێزێکمەوە پێم بەبەنزیندا نا. ئوتومبێل لەزەوییەوە نیشتە ئاسمان. دەشتودەرو شاخ و دۆڵ و لێڕەوار، کەوتنە ژێرمانەوە. تیژ بەسەریاندا تێدەپەڕین. لەکفلەیکوونێکدا دەگەینەوە بەر ماڵەوەو دادەبەزینەوە. بەتەنیا خۆم لەماوەی جگەرە کێشانێکدا، هەموو کەلوپەلەکان دەبەمەوە ژوورەوە. هەر یەکەیان لەجێی خۆیدا دادەنێمەوە. هەر کەسەشمان دەکەوێتەوە سەر هەوای لەوەبەری. هەوای لەوەبەری من، راکەڕاکەی ناوکۆڵانە. لەماڵ دەردەفرتێمە دەرەوە. حەمەجەزا دەبینم و بەرەوڕووی رادەکەم. بانگی لێدەکەم:

ـ حەمەجەزا!...

ـ تۆ وڕێنەدەکەیت!.. حەمەجەزای چی؟!. هۆشت بێنەرەوە بەرخۆت! }.

ئەو بوو رایچڵەکاندو وای پێووت. ئەمیش کە هۆشی هێنایەوە بەرخۆی و هەڵیڕوانی، سەیریکرد لاوە هەرزەکارەکە گەیشتۆتە ئاستی و دەڵێ:

ـ مامۆستا بمبەخشە..لەوە دەچێ بۆ ماڵێك بگەڕێیت و نەچیتەوە سەری. من ئامادەم یارمەتیت بدەم.

ئەو دڵی حەوایەوەو خۆی خامۆش کرد. ئەم شڵەژا. نەیدەزانی چ وەرامێکی بداتەوە. کەمێ راما. سەیرێکی ئەملاو ئەولایکرد. پیرەمێردەکە، ئافرەت و پیرەژنەکە، دوو منداڵەکەو دایکیان، هەموو سەیریان دەکردو لەچاوەڕواندابوون. ئەوسا روانییەوە لاوەکەو بەدەنگێکی پڕ لەسۆزەوە وتی:

ـ کاکی برا..من لەم گەڕەکەدا..لەم کۆڵانەدا..ئالەو ماڵەدا لەدایك بوومو، سالانی منداڵیمم تێدا بەسەر بردوون. ئێستا دوای بیست و پێنج ساڵ، رێم تێیدەکەوێتەوەو پیایدا رادەبوورم. مەسەلە تەنیا ئەوەندەیە. من سوپاست دەکەم. نازانم تێم دەگەیت دەڵێم چی یان نا؟!.

لاوەکە وەرامی ئەوی نەدایەوە. وەرچەرخاو روویکردە پیرەمێردەکە. دەستێکی بۆ هەڵتەکاندو بانگی لێکرد:

ـ بابەلە..وەرە.

کاتێ پیرەمێرد گەیشتە ئاستیان، لاوەکە قسەکەی ئەمی بۆ دووپات کردەوە. پیرەمێرد لەگەڵ بیستنیدا، هەنگاوێك لێیکشایەدواوە. سەرنجێکی وردی بەسەروروخساریدا گێڕا. ئینجا وتی:

ـ تۆ حەمەعەلیی حاجی قادر نیت؟!.

ئەم سەرسام بوو. بیستو پێنج ساڵە. چۆنی ناسییەوە؟!. لەگەڵ ئەوەشدا وتی:

ـ بەڵێ ئەوم.

ئەوسا پیرەمێرد لێیهاتەوە پێشەوە. باوەشی بەسەروملیداکرد. دووبارەو سێبارە، ئەملاو ئەولای ماچ کرد. بەدوایدا پەلیگرتو وتی:

ـ وەرە!.

ئەم نەیدەزانی چی بکاو چی بڵێ. ئەو پەردەی خامۆشیی خۆی دڕیو وتی:

ـ بچۆ..فرسەتەو بۆت هەڵکەوتوە. تۆ خەریك بوو بێفەرموولێکردنیش، خۆت بەژووردا بکەیت.

بەقسەیکردو بەدوای پیرەمێرددا، هەنگاوینا. ئافرەتو پیرەژنەکە سەریان سوڕمابوو. کە گەیشتنە ئاستیان، پیرەمێرد بەپیرەژنی وت:

ـ حەمەعەلیی کوڕی حاجی قادرە.

پیرەژن وتی:

ـ کام؟!.

ـ حاجی قادری شەربەت.

پیرەژنیش گەشایەوە. هەموو پێکەوە چوونە ژوورەوەو دانیشتن. پیرەمێرد هێمایەکی بۆ ناو خانووەکە کردو وتی:

ـ هێشتا وەکوو خۆیەتی. چۆنم لە باوکت کڕی، وەهام هێشتۆتەوە. تەنیا ئەوبەر نەبێ، کە وەك دەبینیت گۆڕاوە.

دەیبینی..سەرتەنوورەکە کرابووە، مەدبەقو حەمامو ئاودەستێکی رێکوپێك. سەیریکرد بەربەلووعەکەش، دەسکارییەك کراوە. وتی:

ـــ بەربەلووعەکەش..جاران بەردڕێژبوو. ئێستا حەوزێکی کۆنکرێتییە..ئاوەڕۆکەشی.

پیرەمێرد بۆی پێکەنی. وتی:

ـ بیرت تیژە..باوکیشت وەهابوو. کە دادەنیشتینو باسمان دەبردە سەر باسی ساڵانی منداڵیمان، دەتووت دەفتەرێکی لەسینەدایەو دەیخوێنێتەوە.

ئەوی راستیبێ پیرەمێرد خۆیشی، دەفتەرێکی لەسینەدابوو. وەك فرسەتێکی دەگمەنی بۆ هەڵکەوتبێ، کەوتە خوێندنەوەی لاپەڕە بەلاپەڕەی بۆ ئەم. ئەمیش ئەو کارەی پشتگوێخست، کە لەو ڕێگا دوورەوە بۆی هاتبوو. بەدەستووری ئەو، کەوتە گوێلێگرتنی.

1980